

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Hétfő

21. szám.

Pest, majus 14-kén 1849.

Borúra derű.

Folyó évi majus 1-től december végeig a Marczius Tizenötödikére ezennel előfizetés nyittatik. — Előfizethetni a kiadóhivatalban (Országut, Kunevalderház) és minden álladalmi postahivatalnál. — Előfizetési ár: Budapesten házhozhordással 5 fr. postán boritékban küldve 6 fr. p. p.

Hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésekre egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fiztetetik.

Pest majus 14-kén 1849.

Ránk nehezült a legborzasztóbb idő.

A zsarnok embertelen bérenceze rommá löveté szép városunk egy részét, s hamuvá égeté legszébb házaink néhányát.

Az éj veres volt, mint leend, ha az isten haragjában számot kérend a zsarnoktól.

A pusztítás nagy s talán nem százezrekről, milliókról lehet szó.

De vigasztalódjunk, polgártársak! az árviz százszorta több dulást okozott, s Pest mégis áll, sőt szebben mint a vész előtt. Most is azon isten örködik felettünk, s városunk ujlag ifjodva lépnd ki a próbából.

A habsburgiak velünk is éreztetéek hazug kegyelmüket, és szenvedések által lettünk méltókká, hogy szabadok legyünk.

Kimondtuk függetlenségünket, s Pest tüzeben a letett dynastia maga gyujta világot, hogy igazságban tündöklővé tegye azt Europa előtt.

Valának talán, kik aggódtak a függetlenség kimondása miatt; most fáklya gyult nekik, látnok, milly fejedelem az, ki atyai szeretetről hazud, s békés polgárai vagyonát pusztítja.

Azért legyen e tűz tisztulásunk tüze, s tűrjünk, de ne esüggdjünk, mert isten próbára teszi azokat, kiket szeret, hogy aztán boldoggá tegye.

A szabadság drága kincs, drágán kell azt vennünk, de malasztai olly nagyok, hogy minden rá tett költséget megtérít.

Az 1838. árviz után akkor mostoha kormányunk alig segített, mégis megszépülve állt helyre városunk.

Most nemzeti kormány áll felettünk, s ez minden hazafi kárát bizonyosan pótolandja.

Azért, állhatatosság, kitartás, bátorság! és szerencsésen kiálljuk a vész napjait!

Miután tegnapelőtt már sötét este a budai vár jó darab ideig szórá a golyókat, Pesten azonban igen csekély kárt téve, többet Budán, tegnap este Hentzi városunkkal még eddig nem tapasztalt mértékben érezteté dühét.

Alkonyat előtt kezdődék az ágyúzás s tartott éjjél utánig, az ágyuk mindkét felől jó ideig szinte olvashatlan sebességgel durrogván. Több helyen csakhamar tűz támadt, s besötétedvén, borzasztó veressel lépé az eget. Ezen égések szolgáltak később irányul az ellenség lövéseinek, miért is az oltó készülteket kellő módon használni lehetlen volt.

Elégett Pesten mintegy 20—30 épület a fel-dunason, váczi, nagyhid, király és szél utcákban, a József-, nagy vásár- és lipótvárosi templom terén.

Mennyire ma — a közlekedés sok helyt óreink által akadályozva levén — tudhatjuk a martalékul esett épületek közt nevezetesebbek: a lipótvárosi templom, dunafördő, angol királyné és Emmerling fogadók, két Ürményi, Balla, Derra, Rosenfeld, Burgmann, Wodjaner Rudolf házak, a nagy Kristóf és szomszéda, s a lipótvárosi templom körül néhány ház.

Budán a vizivárosban két helyen nagy tűz volt. Kár a várban is történt, különösen a volt kamarai épületben, melly megett a mieink egy lö-szer kocsit lobbantának fel.

FELHÍVÁS.

Sajnálattal kellett értesülnöm néhány pest-városi, de főleg a szomszéd helységekbeli lakosok azon nyereszkedési vágyukról, miszerint a város ágyuztatása elől éltök mentése végett menekült felebarátaik szorult állapotjával visszaélve, az ételmi szerek árának s lakbérnek tulajtsigázása által a szerencsétlenek nyomoruságából sem pirulnak hasznot zsarolni.

Komolyan intem ezért az illetőket, hogy ne tévesszék szemök elől a felebaráti szeretet szent kötelességét, hanem emlékezzenek meg a szentírás szavairól: „a mit magadnak nem akarsz, ne

tedd másnak; és úgy eselekedjél másokkal, a mint akarod hogy mások eselekedjenek veled.“

Remélem, hogy ezen intésem nem lesz sikertelen; de ha mégis az lenne, akkor intézkedni fogok, hogy az illy szívtelen nyereszkedés érdemlett büntetésben részesüljön.

Pesten majus 13-án 1849.

Irányi Dániel.

teljhatalmu kormánybiztos,

Pest város hatóságának.

A város széleire menekült lakosok, különösen s legelől az öregek, betegek, nők és gyermekek számára esős idők bekövetkeztetése esetére menekülthelyekről gondoskodni kívánván: felszólítom Pest város hatóságát, hogy elegendő számú vásáros bódéknak leginkább azon helyekre való, minél előbbi szállításáról gondoskodják, hol a nép leg-sűrűbben gyülekezve van. Hogy pedig a bódék elszállítása hamarítva legyen, a megye által ide rendelt előfogatok is vétessenek igénybe, a mennyire ezen előfogatok az elszállításra elegendők nem lennének: a még ezen fölül szükségeselt fuvaroknak költségét az állomány részéről megajánlom.

Pesten majus 12-én 1849.

Budapesti teljhatalmu kormánybiztos.

RENDELETEK.

Minden hitfelekezeti egyházi és iskolai főnököknek, előjáróságoknak és testületeknek, tehát püspököknek, káptalanoknak, consistoriumoknak és tanári karoknak ezenek meghagyatik: hogy a magyar álladalom kimondott önállósága s függetlensége iránti hódolatukat s a törvényes kormány iránti engedelmisségüket ünnepélyesen kiadva s aláírásukkal hitelesítve, Magyarhon kormányához máttól számítva legfeljebb hat hét alatt beküldeni, mulaszthatlan szoros kötelességüknek ismerjék.

Debreczenben majus 9-én 1849.

Horváth Mihály,
vallás- és közoktatásügyi minister.

A közelebb lefolyt villongó idők zavarjai között a Királyhágón mind innen mind tul több kötelezvények, mellyek egyesek és testületek tar-

tozását, úgy a közalapítványi, mint egyéb egyházi és iskolai alapok irányában magokat kötelezve lenni tudják, köteleességüké tétetik: tartozásaikról új kötelezőleveleket adni ki, s azokat szokott módon ünnepélyesítve, s a kiszabott biztosítókkal ellátva az illető pénztárakhoz beküldeni. Mi is olly hozzáadással tétetik közzé, hogy azoknak, kiknek régebbi kötelezvényük megtaláltatik, az újabb kötelezvény vissza fog szolgáltatni; azok pedig, kik ezen rendeletet teljesíteni elmulasztják, ha régebbi kötelezvényük meglenne vagy megtaláltatnék, vagy tartozásuk különben bebizonyítottatnék, mint közvagyon szándékos elrablói fognak tekintetni, s ahhoz mért szigorral bünteteni.

Debreczen, majus 8-án 1849.

Horváth Mihály,
vallás- és közoktatásügyi miniser.

Felhívás és rendelet. Alig hangzott el april 14-kén a nemzet képviselőinek függetlenségi nyilatkozata a debreczeni nagy templom ivezetei között és özlöttek a magyar hazának minden részeiből a haza polgárainak — szinezet- és osztálykülönbség nélkül a nemzet függetlensége iránti hódoló nyilatkozatait!

E nyilatkozatokat a honpolgári öröm és lelkesedés szelleme lengi át.

Ujabb tanúság ez arra, hogy a magyar nép lelkének magköve a szabadság szent érzete.

Tanúság arra, hogy Magyarország népe megértette: mikép szabadsága és boldogsága ugyanazon egy elválaszthatatlan valóság.

És tanúság arra, mikép a nemzet képviselői, midőn kimondák: hogy a magyar nemzet független és szabad, ezt megérett gyümölcs gyanánt szakíták le a nép lelkében gyökerező szabadság fájáról.

De a függetlenség és szabadság kimondása ige.

Testté kell hogy válják.

Testté pedig a nemzet esüggedetlen erőfeszítése és kitürése érlelendheti csak.

S azért veszélyes volna, ha a nemzet hadserege folytonos diadalainak örömmámora a haza polgárait a tétlenség nyugalmába szenderitené.

Rohanó ár kell hogy legyen most a nemzet ereje, melly elég hatalmas legyen elsodorni minden gátat, melly függetlensége valósitása elébe vettetik — és csak akkor térjen vissza medrébe, ha majd az ég felette felhőtlen lesz, s partjain a béke és nyugalom honoland.

A nemzet képviselői szükségesnek találták, a közös szabadságért dicsőn elhalt hű vitézek hiját 50,000 ujonczsal kitölteni, annál is inkább, mert az első ujonczállítás sem mehetett tökéletesen végbe a harez folyama miatt.

Mind a mult kivetésbeli tartozásnak, mind a mostani 50 ezer ujoncznak lehető legrövidebb idő alatti kiállítására most a fő dolog.

Én számítok a fenebbiek nyomán a nemzet önként nyilatkozó hazaszeretetére s áldozatkész-ségére mindenben, mi függetlenségünk teljes kivívását s biztosítását feltételezi.

Az ujonczoknak gyors kiállítását tekintendem a nemzet valódi lelkesedése- s áldozatkész-ségének mérfokául.

Megvárom, miszerint a függetlenségi nyilatkozat iránti örömet a haza polgárai az ujonczok lehető leggyorsabb kiállításával ténylegesítsék.

Nekem, mint az ország kormányzójának, feladatom, tudni minden perczen, hogyan áll a nemzet ereje: miszerint alhoz képest az egésznek áttekintésével intézhessem a harez menetelét.

És azért ezennel köteleességüké teszem minden törvényhatóságoknak és kormánybiztosoknak, hogy az ujonczok kiállítására körül esüggedetlenül buzgólkodva, a kiállítás sikeréről hetenként kétszer, mind nekem, mind a hadügyministeriumnak pontos kimutatást terjeszsenek fel.

Kelt Debreczenben, majus 9-én 1849.

Kossuth Lajos,
az ország kormányzója.

A hadügyminister helyett,
Gr. Batthyány Kázmér,
külgügyminister.

A kiállítandó ujonczokból azokon kívül, kik a már fenálló zászlóalj kiegészítésére fognak fordítottatni, tizenkét új honvéd zászlóalj alakítása határozottatván el, azoknak alakítási helyök és számuk a következő:

Kecskeméten alakul a	92-dik zászlóalj.
N.-Kőrösön	- - 93-dik -
Czepléden	- - 94-dik -
Egerben	- - 95-dik -
Miskolczon	- - 96-dik -
Tokajban	- - 97-dik -
Komáromban	- - 98-dik -
Tatán	- - 99-dik -
Léván	- - 100-dik -
Szabadkán	- - 101-dik -
H. M. Vásárhelyen	- - 102-dik -
Szegeden	- - 103-dik -

Melly rendelet közzétételével utasittatnak ezen zászlóaljok illető parancsnokai, hogy minden a zászlóalj ügyeit illető eljárásaikat s hivatalos levelezéseiket ezen számjegyek alatt teljesítsék.

Debreczen, majus 8-án 1849.

Klapka, tábornok,
helyettes hadügyminister.

Ágyuöntőgyár.

A derék Gábor Áron őrnagy által Kolozsvártt felállítatni szándékolt ágyuöntőgyár nem létesülhetett.

Gábor Áron a kézdi-vásárhelyi honszerető polgárok lelkes önfeláldozásához levén szokva, elborzadt a kolozsvári követeléseken, és a gyárt visszautasítá Kézdi-Vásárhelyre.

Összeszámítva — így ír Gábor Áron őrnagy —

minden anyag beszerzésért és mestereknek fizetendő díjt, számításom végeredménye az lett, hogy egy üteg ágyu kiállítására kerül Kolozsvártt 11,644 ftba, Kézdi-Vásárhelyen pedig 4000 ftba.

Ezt a derék, lelkes és hős őrnagy szóval így adja elő.

Itt nem csak a kolozsvári és kézdi-vásárhelyi élelmi szerek ára, hanem egyszersmind az illető polgárság honfűzelmé és szelleme közt is el van huzva a párvonal.

Kolozsvártt 4 napi alku alatt hetenkintre 120 ftot is követeltek a mesterek.

Kézdi-Vásárhelyett hónapokig dolgoztak ingyen a honnak.

És végre, a gyár felállítása, készpénzben számítva, ha Kézdi-Vásárhelyen történik, 56 ezer ezüst ftot gazdálkodik meg az állam számára.

Brassói levél 4-dik majus.

E város csendes, de csendessége olly sajátságos, mihez hasonló itt többé nem fordult elő. Köz tudomás az, hogy Brassó egyedül gyárváros Erdélyben. A gépek és kezek lármája miatt az érkező idegen néha az utcán nem érti a mások szavát, mintha zugó malomban vagy toronyban lenne, hol harangoznak.

Még a mult években 6—7 ezer székely lány lakott itt. Ezek 20—30 váltó ft évi bérért eltöltötték a gyárokat és műhelyeket. A csiki székely lányok többnyire a legjobb kötélverő legények, csizmadia-inasok, posztó-szővők s a t. voltak.

Ezen kezek gazdagíták Brassót, kivált mióta a dunai gőzhajózás némileg elvonta a keleti transzítokereskedést. Most Brasót csak szász és görög, örmény meg oláh félék lakják. A székely mozgás hiánya igen érezhető a munkában, és eredményében — a jövedelemben. Brassó a jelen ügyekre vonatkozólag nem olly bűnös a szabadság irányában, mint például Szeben, vagy Szász-Sebes.

Szeben nem csak a szász rectionak melegágya, műhelye, főlészke volt, hanem fáklyát vitt és tartott a buta oláhság vezetésére is, ott volt a szász-oláh comitée. Onnanvalók a pártitús főnökei: Rosenfeld, Konrád, Salmen, Bedeus, Friedenfels. Ott fészkelt Saguna, az osztrákház és Erdély közt közbenjáró Mephisto.

Brassóban is legtöbbet tett Saguna és helybeli kereskedő Orgidán Rudolf az oláhok részéről a muszkák behívására. E kettőn kívül az oláhok ellenzették a muszka beelegyedést, azon vegyes gyűlésben, melly épen ezen kérdés végett tartatott Brassóban.

A muszkák behívása fő-, általános és legnagyobb büne Brassónak. Ámbár ez már el volt intézve az osztrák és muszka császárok között.

Itt a brassói gyárosok leginkább félnek jövődőre a Kézdi-Vásárhelyen és Sepsí-Szentgyörgyön épülhető gyárok keletkezésétől. Így a székely természetű kezek és emésztő közönség elvédvén, Brassó saját zsirjában főve, sovány táplálásra szorulna.

Átalában azt lehet mondani, hogy ha a szász-

ság, régi bureaucratikus rendszerétől megmenekszik, saját javát átlátva a nép, mely eddig csalva, nyomva volt, nem késendik áldozattal járulni a szabadság oltárához.

A két oláh fejedelemségből naponta kapunk híreket. Onnan a muszkák végkép kivonultak.

Itt a tömösi és töresvári szoroson törökök állanak szemben a mieinkkel. Ezek jó egyetértésben, barátságban élnek együtt, sőt néha meg is vendéglük egymást.

Innen kezdve a háromszéki és csiki szorosokon együttvéve jól értesültek állítása szerint körülbelül huszezer székely áll fegyverben.

Pest, majus 14. 1849.

A magyarnak sokat ártott már, hogy igen becsületes és másokat is magához mérve ítél meg.

Ápril 24-én vagy tán előbb is a világból ki lehet vala kergetni az ellenséget: de a magyar becsületesség nem akarta a fővárost bombáztatásba keverni.

Az ellenségnek ezen kimélet fülébe menvén, kihirdette a népnek, engedje őt békével elinálni, ekkor a várost nem bombáztatja. — A nép hitt, de csalatkozott hitében. — A magyar kormány megkimélte a fővárost s ezért az ellenséget is futni ereszté bántatlanul: de becsületességének az a haszna lón, hogy az ellenség megfészkelte magát Budán és adott szavát azzal váltja be, hogy a fővárost halomra lődözteti.

Értjük? Így kell hinni a szép szavaknak!

Én az ellenséget tovább kergettem volna — Budán cernirozásra itt hagyva 6—10 ezer vitézt. Radecky nyomába szokott hágni a futó ellenek, hogy össze ne szedhesse újra és újabb erejét.

De kis emberre nem szokás hallgatni, kivált a ki még hivatalos képet sem vághat, mert nem hivatalnok.

Pedig a közember olyan mint a szegény ember, ki többnyire szorgalmasabb és jobb munkát csinál a gazdagnál.

Nem elég kiadni a rendeletet, hanem meg is kell tartani és tartatni.

Kormánybiztosunk eltiltotta, hogy Pest-Buda közt nem szabad a közlekedés: — de a magyar tűz nem olyan mint a cserfű. Tudja isten miért volt, de biz az úgy volt, hogy a tilalom mellett sok ember átment tőlünk Budára, onnét ide és vissza vagy czédulával vagy a nélkül s így a várból mindent tudtak, mi Pesten történik és történnek. —

Innét lehet magyarázni, hogy tegnap este felé elkezdtek tüzes gölyökkel Pestet a várból lődözni leginkább oly helyre, hol a mieink tervének bölcsői voltak összerakva.

Katonán kívül senki se meheszen ide oda a Dunán. Azt pedig ne várja senki, hogy majd öntentesek oltsák a bombatűzet jó kedvből — a szegények a gazdagokért, — hanem hirdesse ki a kormány, hogy a tűzoltó kap egy napra 10 pft. majd nem ég akkor annyi ház el, és a 10 pft. 1000-et ment meg.

Kár hogy nincs házam! Ha elégne, az ország felépítené — és új házam lenne. A pestiek e nélkül is tudják, hogy a szabadságért, a hazáért, nem csak házaikat, de életüket is dicsőség áldozatul adni, és elégett vagyonaikra azt kiáltják: Az ur adta, az ur el is vette, áldott legyen szent neve érette.

El nem kell bizakodni kormány! nép! nem kell kétségbeesni.

Pukolai.

Pest majus 12. 1849.

Tiszteltem a köztápló hivatalt!

Budavár visszavétele igen is eszében és szíve vágyaiban járt, e név alatt, a vészbiróságnak szóbeli rágalom miatt tett első vád feletti eljárását közölt irónak, de az, mit Kornis Károly ur adott szájába, esze ágában sem volt, mintha t. i. a tisztelt köztáplót s benne a köztápló hivatalt a zsarnokság példája követésével, vérszomju, s ezért a hazára káros működéssel vádolni, s ez által a közvélemény előtt népszerűsíteni a k a r t a volna. — Martius 18. szám.

Ha tovább is hiszi nevezett köztápló ur nyilatkozatát, hogy a Marcius 15-dike 17-dik számában megjelent, s általa megtámadott cikk irójának azon a k a r a t a volt, mit ráfogni méltóztatott: tessék a sértést — melyet képzél — bíró előtt bepanaszolni, én alávetem magam szóbeli bíróságnak, és ha elmarasztalna a bíróság, fogadásul 20 aranyt is fizetek, de a kölesönösséget is kívánom.

A köztáplónak nem válik kisebbségére, ha az általa bevádolt felmentetik, sem dicsőségére ha elmarasztalják. — A hazáé mindkét esetben a dicsőség.

A nevezett köztáplónak tehát nem helyes azon óhajta, hogy a vészbiróság ítélne meg előre a feladott vádból, elébe álltassék-e a vádlott vagy ne a köztápló által; — mert a véstörvény azt a köztáplóra bizta, és igen helyesen; mert különben a bíróság vádló is lenne, és a vád alá vételre utasítással már előre kimondaná félig-meddig az ítéletet.

E leczkét csak nem lehet visszautasítani, el kell ismerni.

Tessék köztápló urnak az először vádoltak elleni vádhoz hasonló vádak miatt bárkit és bárnyat vészbiróság elé állítani, valahányszor kötelességérzete sugalja; — én valamint első vádját nem neveztem kegyvadászatnak, úgy a jövendőt sem fogom annak nevezni, sőt hazánk szeretetéből folyónak szívesen elismerem; — nekem nincs dolgom személylyel, csak a hazával. A haza minden előtt.

Darum keine Feindschaft.

Ugyanaz.

Milly kormányforma lesz hazánkban?

Igen sok embernek képe egy-egy kérdő jellel változott!

Szinte ki lehet olvasni a tétovázó tekintetekből, mintha kérdeznék, hogy minő kormányforma lesz hát hazánkban? —

Igen sokébből pedig egy-egy fölkiáltójel idomult, mely a majd megtörténetre a hatalmas „Éljent“ készül rá dörögni.

Az utóbbiakhoz nincs szónk; mig azoknak pedig, kik a függetlenség, mint a fő cél kimondása után is nyugtalankodnak, s kik a statusformában mint eszközválasztásban nagyobb fontosságot gondolnak lenni, szolgáljon adatul egyszerű okoskodásunk.

„Mig az ellenség nem lesz kiverve hazánkából, addig ne proclamáljunk statusformát, hanem harcoljunk azalatt, a mi van!“

Szerintem olyan aggályosféle embernek ezt kellene felelni a legokosabban; de mivel már tisztán áll előttünk az ohajtott eszme, miszerint Austria megszűnt constituált hatalom lenni, s zsoldos invasioja a szó legteljes értelmében fuldoklóban van, úgy látszik, elérkezett az idő, mellyben határozottság által kell kibontakoznunk az interregnum kötelekeiből; mert

Jelen kormányunk a diplomatiák szótárában ismeretlen.

Mi legyen hát a kormányforma ez idő szerint hazánkban? önkéntelen e kérdések kérdése merül fel ismét.

Europa diplomatiája számunkra respublicát és monarchiát rendelt, ez alternativa között kell hát választanunk!

A választáson pedig, úgy hiszem, nem igen kell fejünket törni.

Respublica olly korszerű eszmévé vált már hazánkban még a legközönséges értelmű nép között is, hogy ha száz évig theorizálgattuk volna fejébe, nem capacitalhattuk vala úgy, mint capacitálta a multnak keserű tapasztalása.

Azok, kik félve vették a szót, „Respublica“ szájukra még mások után is: annál határozottabban pengetik most.

Respublica a vélemények legkedvesebb s élénkebb tárgya.

Respublica varázsereje át villanyozta Europa üterét már nagy részben. Szóval ennek nagyszerűsége előtt meghajol az élemedett öreg is.

A monarchia nevét pedig a jó keresztény most már keresztet hányva veszi szájába, mert van oka úgy venni, miután romokban heverő falvakat és inségben kiáltó földönfutókat lát.

Ne álljon nekem azzal itt elő senki azon scrupulosusok közül, kik a kákán is csomót keresnek, hogy így jutott egykor Franciaország és Róma is veszedelembé.

A magyar nem olyan természetű. Tiszteletben tudta ő tartani a királyságot is, mig maguk a koronás bakók be nem undokíták.

Tiszteletben tudja és fogja ő tartani democrata elveit is.

A függetlenség ki van mondva, mint tudjuk, kiáltunk utána tehát respublicát is! . . . hogy így egy füst alatt végezzük el a nagy feladatot, s midőn kinek szólója találna lenni a nemzetek közül, végezze el most.

Az európai háboruk tüzetől így szabadulhatunk meg a legegyszerűbben, és egyszersmind

a legjobban is, mert tesszük azt, hogy ha ismét valami külföldi herezeget vállalnánk nyakunkra királynak, csak mellőzött érdekeket támasztanánk föl ellenünkben, nem szükség mondani, hogy ha a francziák közül jelelnék valakit, simpathiájokat megnyerhetnők, míg az angolt és orosz ellenünk támaszthatnánk; az európai politikai kimondhatlan önző!

Magyar királyt pedig a pártviszály kikerülése nélkül nem választhatván: csak nem tesszük magunkat a prédáért leskődőknek martalékává!?

Éljen hát a népszerűség, a testvériség és jogosság leghűbb biztosítója, a ránk nézve legüdvösebb respublica!

Kisbéri László.

Kun-Sz.-Miklós, maj. 3.

Egy férfit mutatok be a közönségnek, kit városunk büszkén vall magáénak, s jelenleg, sebe miatt, rövid ideig lakójának is.

Neve: Virág Gedeon... a volt nádorhuszároknál (most nem tudom mikép nevezni) kapitány*)....

Petőfi, Lenkeinek és századának kötött eserfakoszorút; én pedig Virág kapitánynak kötök és ajánlom azt e rövid sorokban...

Lekötelező dicséreteket itt koránsem akarok előszámlálni, mint a mellyek tiszta hazafiuságát sértének; mert a tények, ha magok szárazságában beszélnek, kétszeres becsben állanak a czifra szavak felett különben is.

Az ő hazafiusága nem épen a jelen forradalomban kezdődik, hanem azon epochalis korban, midőn az osztrák császár fenni kezdvén veszett kardját testvérei a magyarok ellen, megértve Kossuth intó szövegét, a külföldről ezer életveszélyen vágta keresztül magát szülőtte földjére, s azóta nehéz volna meghatározni, hogy hány csatában vett vala tevékeny részt... Ő a leghidegebb természetű katonák egyike, ki nemével a halál megvetésének, a golyók záporában rohan mint pusztító elem előre, melly rombol és tör mindenfelé utjában...

Nem genirozza őt, ha carambolirozik is kissé oldalával a 12 fontos golyó, mint történt közelebb Czinkotánál, midőn az ágyúk fedezésére lévén kirendelve, másodsorra meg lovát lötték ki alóla; hanem inkább, hogy felejtse bánatát, melly kedves lova elvesztésében fogamszik főképp, szí-

*) Vagy talán már őrnagy is.

varra gyujt... s ha tén épen tüze nem lenne, mint említett helyen is, hogy nem volt, a huszárlégénynek kell ott kiütni... kinek a hulló golyók közé, ha kedve nem volna menni, jaj az életének! mivel átható szemével a halálnál is kriticusabb helyzetbe teszi át stb. Szóval ő alóla szinte, mint Ney Mihály alól, kilöhetnének 5 vagy 6 lovat is, de praesentiáját ugyan el nem veszítene!...

Megérdemelné e derék kapitány a hadügyministerium figyelmét is!

Kisbéri László.

Dunavecse majus 10-kén.

Szerencsétlen nap volt ez, midőn mult évi június hóban országgyűlési H. J. követünk helyébe, ki a debreczeni országgyűlés elhagyásáért honarúli bünnel vádoltatott, új követválasztás rendeltetett el.

Szép számmal jelentek meg 11. községek választói, mind megannyi hősei a solti járásnak a követválasztásra, hogy e kitünő jogot a nép szellemében gyakorolják, és egy értelemmel mint multkor követet összhangzólag válaszszanak; de nem úgy volt a sors könyvében megírva; ez a vésszes időkben összszertartó kerület megoszlott, s ez tette szerencsétlenné a napot, melly új egyesülésnek napja lett volna. Dunavecse községe felejtkezve a magyarral született vendégszeretetről, páratlan indignatióval fogadta a többi községek véleménykülönbségét, erővel akarta kivívni, mint választó székhely, egy szabad csapat rablófőnökének követté választatását, melly végre aszszonyok, iskolás gyermekek recsegő gedeonféle trombita kíséretével harsogtatták a Fülöp nevet, kiállítván fegyveres nemzetőreit, kik felpálinkázva az öklözésben legtöbb részt vettek, pedig jól tudhatták, hogy épen ő volt az oka, hogy a németek által Dunavecse felgyujtatott, de ez érzelmet némelly fanaticusok annyira elnyomták, hogy felejtkezve szerencsétlenségükről, a vidéki választókat választóhelyről öklözéssel elnyomták azon kifejezéssel: hogy kérs, vasvillára fog kerülni a dolog, ha a székhely kívánatának engedni nem fognak; hiában volt az elnök intése, hiában a választási és szavazási jogra hivatkozás, és hiában végre a követválasztási elnök azon felsőbb rendlet felolvastatása, miszerint a rablófőnök részint rablásaiért, részint más vétségeiért honarúli vizsgálat alá vetetvén, a választhatástól elmozdított, s ekkor még a rabló szöszökre lépven mindenki várta a dunavecsei nép lecsillapultát, de azon nyilatkozata, hogy az ő elvándorlása oly-

lyan, mellyre felelni még érdemesnek sem tart magát, ezen nyilatkozat az S. J. párt feleit id értve az egész intelligentiát is, azon tudat hogy a rablófőnök, ki a solti járást két hónap által folytonos rettegésben tartotta rablásai, községzsarolásai miatt: hogy még Keeskemétre az elrendelt vizsgálatra makacsul meg sem jelent, hogy jelöltje, az erélyes S. J. tartván a fanatizált vecsei nép vendégszeretetlen indulatától, önkéntesen bele egyezett más alkalomra halasztandó követválasztásba. Az elnök méltányolván a kijelölt abbéli nyilatkozatát, hatalmánál fogva a választást elhalasztotta, s a szerény vidéki választók pedig kinyilatkoztatták, hogy a jövővő választásra az összeütközés mellőzése tekintetéből Dunavecse, a fanatizált helyen, meg sem fognak jelenni, mi oknál fogva ohajtható volna a követválasztást más alkalmas helyre áttenni, a hol a választók rend- és vendégszeretettel találkoz-
nának.

Egy vidéki választó.

Lónyay Menyhért képviselő a pénzügyminister előterjesztésére, addig is, míg a pénzügyministerium általános rendezése bekövetkeznék, a pénzügyministeri álladalmi titkár teendőivel megbízott.

Nánás városa a kormányhoz nyilatkozatot boesátott ki, mellyben jelenti, hogy a nép a respublicát ohajtja.

(Deb. Mart. 15.)

Külföld.

A szász híreket illetőleg újabb tudósítások szerint a szász katonaság a néphez csatlakozott s a szabadság elnyomására betörő poroszok ellen harcolni esküvők. — Fel Luther derék földie, nálatok gyult lánggá a vallásszabadság szikrája, előre a polgári szabadság harcában is.

Papagáj.

Tegnapelőtt egy veres farkú, hamvas színű papagáj a városliget irányában elrepült. Ezen madárnak becsületos megfogója ezennel kéretik, hogy azt illendő díj mellett a Terézvárosban, a gyár-
utezai báró Podmaniczky házban 865. szám alatt átadni sziveskedjék.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. Egyes szám ára 3 kr. pp.